

Otázka: Lichokopytníci

Předmět: Biologie

Přidal(a): Marie Rudlofová

Lichokopytníci

- středně velcí až velcí býložraví savci
- vyvinuli se ve 3ti horách z 5ti prstých savců
- hlavní osa končetiny prochází 3.pstem
- konec prstů kryt kopytem či kopýtky
- počet prstů dle druhů
- koňovití 1 prst
- ostatní PK 3-4, ZK 3
- trávení vlákniny- slepé střevo

Systematika

- řád: Lichokopytníci
- čeleď: Taírovití, Nosorožcovití, Koňovití

Tapírovití

- na nejnižším evolučním stupni ze všech lichokopytníků
- protáhlá hlava s krátkým chobůtkem
- PK 4prsty, ZK 3 prsty
- prsty zakončují kopýtky
- chodidlo pokryto pružnými mozoly
- u samců varlata v břišní dutině
- samice 2 struky
- nedokonalé využití vlákniny

Výskyt

- JV Asie, J Amerika
- 4 druhy- (T. středoamerický, čabrakou, jihoamerický, horský)

Výživa

- býložravci
- nedokonalé trávení vlákniny
- seno, ZP, zelenina, ovoce, dřeviny

Chovné zařízení

- Teplomilné druhy

Venek

- 100m²
- zastíněná místa, bazén

Vnitřek

- 10m²/ 1 zvíře
- 18°C
- rozčlenit na boxy
- bazén
- kůra
- rohože na ležení

Rozmnožování

- v přírodě samotáři
- v zajetí lze chovat společně
- o mláďata pečují samice- oddělit od samce
- březost 400dnů
- počet mláďat: 1 - (2)- mláďata mají ochranné zbarvení

Nosorožcovití

Popis

- vývoj ve 3ti horách
- mohutní býložravci
- velká protáhlá hlava
- nad nosními kostmi kožovitý výrůstek- neustále dorůstá
- roh nemá kostěný základ
- samice mají 2 struky v břišní dutině
- samci nemají šourek

Systematika

čeleď: Nosorožcovití

4 rody: 2 Africké, 2 Asijské

5 druhů: 2 Africké, 3 Asijské

Africké: tuponosý, dvourohý

Asijské: Indický, sumaterský

Sociální struktura

- a) Soliterní- všechny druhy kromě tuponosého
- b) Skupinové- n. tuponosý

Chovné zařízení

- vždy vnější výběh a vnitřní ubikace
- v zimě pozor na omrzliny

-v teplém ročním období celodenní pobyt venku

Venek

-500m²/ pár

-písek/ pevnina- Afr. Druhy

-vlhká rašelina- As. Druhy

-bahnění a koupele

-ohraničení- zed', příkop

Vnitřek

-20m²a více

-stelivo jen u studené podlahy (sláma)

-18°C

-bazén- indický

Výživa

-býložravci

-objemná krmiva- hůře tráví vlákninu

-ZP, seno, dřeviny, zelenina, ovoce, granule

Příklad KD: Nosorožec dvourohý

-seno luční- ad libitum, vojtěškové- 10kg, větve 3 (okus), granule 4kg, mrkev 2kg, ovoce 2kg, banány 4kg, chleba 1kg (tvrdý), ovesné vločky 1l

Způsob chovu

-chráněný kontakt

Protistresová opatření v ZOO

-pravidelný režim

-mladší samice se staršíma

-kaliště výběhu

-eliminace zdroje hluku

-individuál péče- barierová

Manipulace

- připouštěcí boxy
- fixační boxy
- transport spol.
- hydraulicky ovládaní zařízení

Nosorožec dvourohý

Výskyt

- Afrika- jižně od Sahary

Popis

- 700-1400kg
- na hlavě 2 rohy
- prohnutý hřbet
- bez plátů
- na horním pysku prstík
- vytváří 4 poddruhy

Lifestyle

- žijí soliterně v otevřené krajině
- značí teritorium močí a výkaly (hromady 1m)
- teritoria samců a samic se prolínají
- samice akceptují samce nezapojující se do reprodukce

Rozmnožování

- PD samců 7 let, samice 5-6let
- březost 470 dní
- mláďata se rodí v období dešťů- dostatek pastvy
- samice zabřezne 1x/5-6let

Nosorožec tuponosý

Výskyt

- Afrika- jižně od Sahary
- v některých oblastech vysazen

Popis

- 1400-1700 kg
- kůže bez plátů
- 2 rohy (1 zploštělá základna- délka 1m)
- široké pysky
- 2 poddruhy
- jižní 5000 jedinců
- severní méně jak 10 jedinců

Lifestyle

- žijí samotářsky i v menších skupinkách
- otevřená krajina
- klidná povaha

Rozmnožování

- PD 6-8 let
- březost 480 dní

Vzácný poddruh: N.t. severní- Dvůr Králové (2008), San Diego (2008)- zvířata schopna reprodukce- rezervace v Africe- ol pejeta Keňa

Nosorožec indický

Výskyt

- Indie, Pákistán, Nepál

Popis

- Největší druh nosorožce
- 1600-2200kg
- 1 roh (cca 60cm)
- tuhé neohebné pláty po celém těle
- pohyblivý horní pysk

Chov v zoo

- měkký povrch

Nosorožec jávský

Výskyt

- Jáva, Bangladéš

Popis

- 1500-2000kg
- 1 roh (krátký- u samic může chybět)
- kožní pláty
- V zoo se nechová

Nosorožec sumaterský

Výskyt

- Vietnam, Bangladéš, Sumatra

Popis

- 800-1200kg
- 2 krátké rohy

-Srst- s věkem vypadává

Koňovití

- Vyvinuly se v oceánu
- předek Eohippus (5 prstů)

Morfologie obecně

- prsty zredukovány na 1
- našlapují na 3.pst krytý kopytem
- kostní poklad kopyta- kost kopytní, korunková, střelková
- nad zápěstním kloubem- rohovitě útvary- kaštany
- vláknina trávena ve slepém třevě

Sociální struktura

- stádo
- rodinné stádo
- bakalářské skupiny (mladí samci)
- mladé kobyly a hřebci mohou být napadáni staršími hřebci

Chovné zařízení

Výběhy

- 500m²/5 jedinců
- zpevněná část- obrušování kopyt, krmné místo
- nezpevněná část
- chladnomilné druhy pouze přístřik- k. Přewalského
- oplocení bez ostrých rohů
- suché a mokré příkopy
- výška 1,6m
- Pro zebry- nevhodné: Pletivo, mříže- použití příkopy

Stáj

- boxy
- pevná podlaha
- stelivo
- teplota 10°C (v zimě vytápěné pro zebry)

Výživa

- ZP, listí- krom akátu
- seno
- granule
- větve- zábava, odměna

Kůň Převalského

Výskyt

- Mongolsko

Popis

- 200-350kg
- plavé zbarvení
- těžká hlava- silný zobák
- úhoří pruh
- krátká hříva
- končetiny- hnědé pruhy

Chov a rozmnožování

- stádo- hierarchie
- koordinátor chovu- zoo Praha
- samice rodí 1 mládě
- březost 328-343 dní

Zebra Grévyho

Výskyt

-Etiopie, Keňa

Popis

-400kg

-mohutné tělo

-úzké husté pruhování- břicho bílé

-pruhované končetiny- celé

-ucho kulaté

Rozmnožování

-dospělí hřebci žijí mimo stádo

-březost 400dnů

-1hříbě- samice se stará 7měs- 3 roky

-mezidobí až 5 let

Zebra horská

Výskyt

-Afrika- dříve i Indie

-Angola, Namibie

Popis

-230-320 kg

-pruhování dle poddruhu

-husté pruhování po celém těle

-hrdelní lalok

-oslí uši

-nad kořenem ocasu kresba z jemných proužků- stromeček

Systematika

poddruhy:

- a)zebra kapská- v zajetí se nechová
- b)zebra hartmanové- Namibie,DK, Ústí

Rozmnožování

- rodinné stádo 1,5+ hříbata
- březost 360 dní
- klisna rodí 1 hříbě
- odstav 1 rok

Zebra stepní

Výskyt

-Afrika, Keňa, Kongo, Somálsko

Popis

- pruhování specifické pro každý poddruh
- žádný poddruh nemá stromeček
- některé poddruhy mají mezipruhování (Chapmanova)
- vytváří 6 žijících a 1 vyhynulý poddruh
- Böhmová, bezhřívá, Craushaiova, Zambezská, Chapmanova, Damanská

Rozmnožování

- Chov v menších stádech
- PD 2 roky
- březost 360-390dní
- mládě kojeno 15 měs.

1. [Kopytníci - maturitní otázka z biologie](#)
2. [Savci - rozsáhlá maturitní otázka z biologie](#)

3. Systematika živočichů (taxonomie) – maturitní otázka